

Konvertering til fjernvarme har været Elsparefondens største opgave

Elsparefonden omdannes til Center for Energibesparelser. Historisk har konvertering af elopvarmede huse til fjernvarme været et centralt element i fondens arbejde.

ELSPAREFONDEN

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

"Det er sgu da laaangt ud' i skoven". Mange vil nikke genkendende til musiksporet til den prisvindende reklamefilm fra Elsparefonden, hvor den gamle børnesang i ny version sammen med en tegnefilm gjorde opmærksom på følgerne af at bruge unødvendig meget strøm.

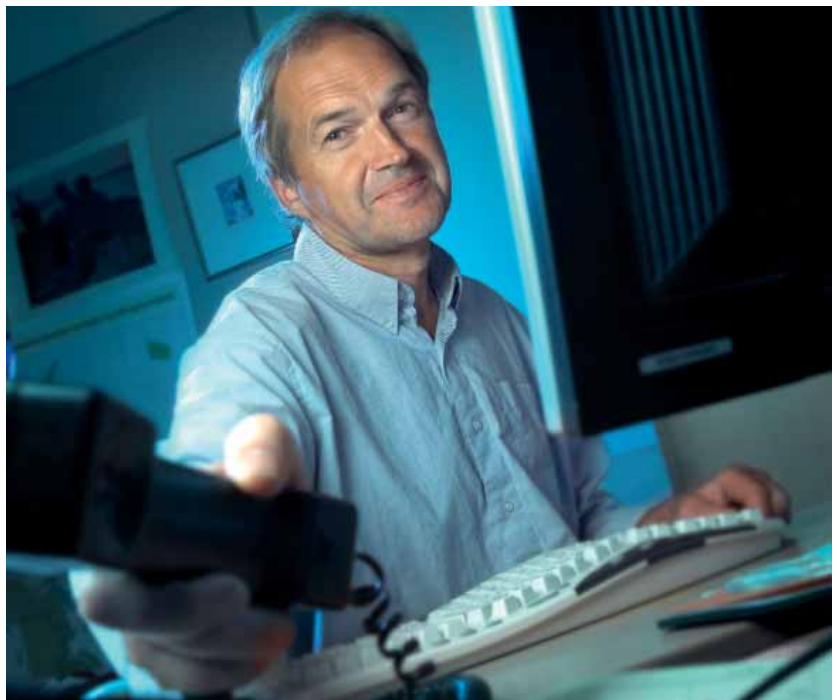
Reklamefilmener et eksempel på det udadvendte arbejde, Elsparefonden i 13 år har gjort for at få danskerne til at spare på strømmen. Det arbejde skal fortsætte fremover, men under nyt navn og nye rammer, idet Elsparefonden per 1. marts omdannes til Center for Energibesparelser.

Omdannelsen og fornyelsen af Elsparefonden giver anledning til et blik tilbage i tiden set med fjernvarmebriller. For faktisk har netop fjernvarme været fondens største indsats gennem årene.

Ud over kampagner for eksempelvis at skifte glødepærer ud med sparepærer, benytte elspareskinner og anvende de A+ mærkede husholdningsapparater, har et helt centralt element i Elsparefondens arbejde nemlig været at få elopvarmede huse konverteret til naturgas eller den mere miljøvenlige fjernvarme.

Konverteringerne har været den største enkeltstående opgave for fonden.

- Omkring 40 procent af de tilskud, Elsparefonden har uddelt, er gået til konvertering af elopvarmede huse. Og vi har arbejdet med opgaven i otte år, inden det begyndte at "fade"

- Vi har konverteret over 30.000 boliger uden at tvinge nogen undervejs. Det lykkedes, fordi vi i fællesskab med fjernvarmesektoren og VVS'erne fik et marked op at køre, mener Elsparefondens sekretariatsleder, Göran Wilke. Foto: Elsparefonden.

lidt ud. Så det har fyldt rigtig meget i vores bevidsthed, fastslår Göran Wilke, der har været sekretariatsleder i hele fondens levetid og desuden var primus motor i dannelsen af fonden.

Fondens største aktivitet

Konverteringen af elopvarmede huse har ifølge Göran Wilke været en af fondens største succeser.

- Vi har konverteret over 30.000 boliger uden at tvinge nogen undervejs. Det lykkedes, fordi vi i fællesskab med fjernvarmesektoren og VVS'erne fik et marked op at køre. Det har betydet, at vi har flyttet et stort elforbrug. Samtidig var der en god

sideeffekt til især de mindre fjernvarmeværker, der mange steder fik en pæn tilgang af nye kunder. Det har været med til at skabe et bedre fundament under disse værker.

Siden 1998 har der løbende været forskellige kampagneperioder for at få elvarmeforbrugerne til at skifte til enten fjernvarme eller naturgas alt efter husenes placering. Kampagnerne har været kørt sammen med forskellige samarbejdspartnere, herunder gasselskaberne, Dansk Fjernvarme og mange varmeværker.

- Elvarmekonvertering var en af årsagerne til, at vi fik overhovedet fik

en elsparefond. Men i starten var det faktisk lidt kontroversielt, fordi el-selskaberne på den ene side ville miste kunder, og fjernvarmebranchen på den anden side ikke havde et koncept for at modtage dem, husker Göran Wilke.

Tretrinsraketten

Grundlæggende har filosofien været, at et tilskud fra fonden skulle føre til tilskud fra andre involverede parter, så hele konverteringsprocessen blev meget fordelagtig for de relevante huse og boligforeninger.

Metoden kan beskrives som en tretrinsrakette, hvor det første trin var et kontant tilskud fra Elsparefonden. Næste trin var, at forsyningselskabet tilbød en gratis eller billig tilslutning, og tredje trin var at VVS-installatøren gav en lav pris mod at få en rammeaftale med Elsparefonden med garanti for at blive markedsført i et bestemt område.

Tilskuddet fra Elsparefonden har været forskelligt på forskellige tidspunkter alt efter hvilken type værk, der forsynede området. Det var også afhængigt af, om det var et fjernvarme- eller gasområde. Tilskuddet har desuden været forskelligt efter det formål, bygningen har været anvendt til.

Konvertering af el-opvarmede boliger til fjernvarme har været den største enkeltstående opgave for Elsparefonden i hele dens levetid. Mere end 30.000 boliger har fået støtte til konvertering.

Elsparefonden opstillede de første år et krav om, at værkerne skulle give gratis tilslutning for at blive godkendt som tilskudsområde, mens de, der havde en tilslutningsafgift, måtte vente til de efterfølgende år med at blive godkendt. Fra år 2001 og frem til kampagnens afslutning i 2006 kunne alle blive godkendt, hvis de blot opfyldte kravene om at have en rimelig tilslutningsafgift set i forhold til tilskudssystemet.

Det vil i praksis sige, at fjernvarmeværket de første fem år ikke tjener penge på at tilslutte en ny bruger.

Det har været fjernvarme- og naturgasselskaberne, som rent praktisk har drevet Elsparefondens tilskudsordning til konvertering fra elvarmen.

Positivt samarbejde

Göran Wilke lægger særlig vægt på, at den model, der har været brugt, har været et samarbejde mellem Elsparefonden, fjernvarmesektoren og VVS'erne. For ifølge sekretariatslederen er det netop heri, årsagen til succesen skal findes.

- Det er meget væsentligt. Det var

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

altså ikke bare nogle smarte mennesker fra København, der kom og lavede tingene om rundt omkring. Det var den lokale VVS'er og det lokale fjernvarmeværk. Vi kom med den frække idé, men der skal lyde en stor tak til fjernvarmesektoren for at gøre den til en succes.

Göran Wilke tilføjer, at succesen efter hans opfattelse i høj grad kom, fordi fjernvarmesektoren tog ansvar. Og at værkerne tog de nødvendige diskussioner på generalforsamlingerne rundt omkring, hvor de skulle forklare de eksisterende kunder, hvorfor man skulle sætte penge i at få de marginale elkunder med.

- Så samarbejdet mellem Elsparefonden og fjernvarmen har været meget fint, selvom vi bestemt ikke har været enige om alt undervejs. Trods udbredt skepsis endte det som en succes, og vi fik 325 samarbejdspartnere blandt de danske varmeværker. VVS'ere kunne i øvrigt heller ikke lide det med det samme, fordi de ikke var vant til at arbejde på den måde, vi foreslog med rammeaftaler.

- Vi har haft besøgende fra andre lande, der ville høre om, hvordan det lykkedes i Danmark. I Sverige giver man 30.000 kroner i støtte til konvertering, men får ikke rigtig nogen kunder. Vi gav 15.000 og fik ret mange, fordi vi med vores model startede et marked.

Store besparelser gennemført

Da Elsparefonden kort efter sin oprettelse satte gang i arbejdet med få konverteret elopvarmede huse til fjernvarme eller naturgas, var det ambitiøse

mål at konvertere 50.000 huse i løbet af en ti-årig periode.

Selvom dette mål ikke blev nået, i og med det samlede antal konverterede huse kan opgøres til godt 30.000, har ordningen ifølge Göran Wilke stadig været en stor succes. Konverteringerne giver ifølge Elsparefondens beregninger en samlet elbesparelse på cirka 362 millioner kWh om året. Det svarer til det årlige elforbrug i over 90.000 danske boliger.

I slutningen af 2006 besluttede fonden at indstille tilskuddene og bruge kræfterne andre steder, hvor man vurderede at kunne skaffe endnu større elbesparelser. Man nåede reelt til et punkt, hvor det blev sværere og sværere at få de elopvarmede huse konverteret.

- Jeg tror, at hovedparten af de resterende elopvarmede huse først vil skifte til fjernvarme eller naturgas i takt med, at husene skifter ejer. Samtidig er der også en lille gruppe mennesker, der bare er nærmest fanatiske tilhængere af elvarme, og som derfor er svære at overtale, mener Göran Wilke.

Selvom kampagnerne og de kontante tilskud fra Elsparefonden ophørte i 2006, har fonden fortsat anbefalet danskere med elopvarmede huse at skifte til fjernvarme. Råd og vejledning blev fortsat ydet, og indgående information om elvarmekonvertering var kun et enkelt klik væk fra forsiden på Elsparefondens hjemmeside.

En anden væsentlig årsag til, at konverteringerne har været en succes, skal findes i, at der i hvert enkelt tilfælde sker en stor besparelse i elforbruget.

I forhold til andre elbesparelser medfører konvertering fra el til fjernvarme en stor besparelse, fordi der sker en 100 % reduktion i forbruget.

Skifter man eksempelvis en glødepære ud med elsparepære, fortsætter strømforbruget jo, selvom der naturligvis er tale om en vigtig og markant reduktion.

Elsparefondens fremtid

Fra den 1. marts findes Elsparefonden ikke længere. I stedet er der skabt et nyt Center for Energibesparelser.

Hvor Elsparefondens fokus var elbesparelser i husholdninger og private institutioner, vil det nye center interessere sig for samtlige energiformer til alle sektorer, med undtagelse af transport. Det betyder eksempelvis, at private virksomheder nu også vil kunne få råd og vejledning i at spare på varmen.

Det nye center er et resultat af et forlig mellem alle Folketingets partier med undtagelse af Enhedslisten. Center for Energibesparelser bliver finansieret af Elsparefondens hidtidige bevilling på 90 millioner kroner.

Baggrunden for den nye struktur er, at evalueringen fra 2008 pegede på, at der var behov for en reorganisering af energispareindsatsen for at få en større grad af koordinering af aktiviteterne. Desuden blev det fremhævet, at man burde styrke indsatsen i forhold til erhvervene og varmeforbrug i bygninger.

Center for Energibesparelser er oprettet i tilknytning til Energistyrelsen. Det skal give bedre mulighed for at drage nytte af synergien i centerets og styrelsens fælles arbejde for at sikre energibesparelser.

Desuden vil en central funktion for det nye center blive at understøtte andre aktører på markedet, som arbejder med den konkrete realisering af besparelser. Blandt andet Forbrugerrådet og Dansk Erhverv har dog været fremme med kritik af, at Center for Energibesparelser vil miste noget af den uafhængighed, der var et hovedelement i Elsparefonden. Eksempelvis skal cen-

FAKTA

Elsparefonden blev etableret i 1997 og har som opgave haft at sikre elbesparelser i husholdningssektoren og den offentlige sektor. Elsparefonden er blevet finansieret af provenuet fra det særlige elsparebidrag på 0,6 øre/kWh, der opkræves hos husholdningerne og det offentlige.

Provenuet udgør i alt 96 mio. kroner om året. Det er fortsat dette provenu, der skal finansiere det nye Center for Energibesparelser.

FAKTA

terets bestyrelse udpeges af Klima- og Energiministeren, der også skal godkende den årlige handlingsplan.

Tættere samspil end før

Det bliver ikke Göran Wilke, der skal lede det nye center. Han har valgt at stoppe i forbindelse med omlægningen. Men han forventer, at fjernvarmen og Center for Energibesparelser kan fortsætte et godt samarbejde.

- Elvarmekonverteringen har hidtil været berøringsfladen mellem Elsparefonden og fjernvarmen, og det projekt er som sagt lidt udfaset. Men det nye center skal arbejde meget med bygningers varmemeforbrug, så jeg vil faktisk tro, at samspillet mellem Center for Energibesparelser og fjernvarmen bliver stærkere, end det har været i tiden med Elsparefonden.

Göran Wilke pointerer dog, at det også handler om, hvordan fjernvarmeværkerne går til opgaven med energibesparelser.

- Der kan opstå en tæt kontakt, hvis fjernvarmesektoren går positivt til indsatsen med at spare på varmen. Nu er det jo varmeværkerne, der skal sælge lidt mindre af deres varme, på samme måde som el-producenterne har skullet. Hvordan tager man imod det, spørger Göran Wilke og lader svaret svæve i luften.

Han regner med, at Center for Energibesparelser kan hjælpe varmeværkerne med opgaven.

- Jeg forventer eksempelvis, at centeret vil gå aktivt ind og lave pakkeløsninger, som gør det enkelt for forbrugere at spare på energien. Det kan eksempelvis være på tekniske installationer, såsom klimaskærmen. Så eftersom fjernvarmeværkerne har spareforpligtelser, håber jeg, at det kan blive et godt samarbejde, hvor det nye center kan være med til at udvikle løsninger for forbrugere og varmeværker, siger Göran Wilke.

fr@danskjernvarme.dk

DANSK FJERNVARME TILBYDER

DANSK FJERNVARME TILBYDER

KURSER, MØDER OG TEMADAGE

9. marts	Regionskole i Odense	Lektoras Konformans-Center, Odense
9. - 10. marts	Afledning – lovens naturkræfter (Model A.3.5)	Fjernvarmens Hus, Kolding
10. marts	Regionskole i Maribo	Puk Inn Maribo Søpark
11. marts	Regionskole i Roskilde	Scandic Roskilde
11. marts	Brændebløt/standardvælder – miljøgodkendelse, trin I (Model B.2.2)	Fjernvarmens Hus, Kolding
11. marts	Driftsledelse på kraftvarmeværker (Model B.2.3)	Fjernvarmens Hus, Kolding
15. - 19. marts + 12. - 16. april	Gasnotersteknik og vedligeholdelse af gasmotorer (Model A.2.4)	CDW på Fredericia Maskinmesterskole
15. marts	Praktisk regnearbejde om fjernvarmeværker – håndtering af varmeforsyningslovens regler (Model A.4.2)	Fjernvarmens Hus, Kolding
16. marts	Regionskole i Brøndby	Hotel Phoenix, Brøndby
16. - 17. marts	Forsamlingsbetjening og ledelse (Model B.3.3)	Fjernvarmens Hus, Kolding
17. marts	Regionskole i Glyngø	Fjernvarmens Hus, Kolding
18. marts	Regionskole i Kolding	Fjernvarmens Hus, Kolding
18. marts	Projektlovgivning i forbindelse til varmeforsyningsloven, trin I (Model B.1.5)	Fjernvarmens Hus, Kolding
22. marts	LARS/EL-sikkerhed, opfølgning og andre sikkerhedsaspekter (Model A.2.8)	Fjernvarmens Hus, Kolding
22. - 25. marts	Gasnotersteknik/gasmotor (Model A.2.3)	Selandia-CHI, Slagelse
23. marts	Budgetlægning og budgetopfølgning, trin II (Model B.2.11)	Fjernvarmens Hus, Kolding
23. marts	Ergebnislog, varmt vand (Model B.3.3)	Fjernvarmens Hus, Kolding
24. marts + 5. maj	Budgetter og regnskaber (Model A.4.3)	Fjernvarmens Hus, Kolding
25. marts	Fjernvarme, køleteknik og anægt-optimering (Model A.2.20)	Fjernvarmens Hus, Kolding
25. marts	Afgifter (Model A.4.3)	Fjernvarmens Hus, Kolding
25. marts	Restanseskrivelse for varmeforsyning (Model A.4.4)	Fjernvarmens Hus, Kolding

Se flere tilbud, beskæftigelser og programmer på www.danskjernvarme.dk, hvor du også kan tiltrække dig. Alle er velkomne!

